

TEMELJNI PRINCIPI PRI IZVEDBI TENIŠKIH UDARCEV IN GIBANJ

Cilji

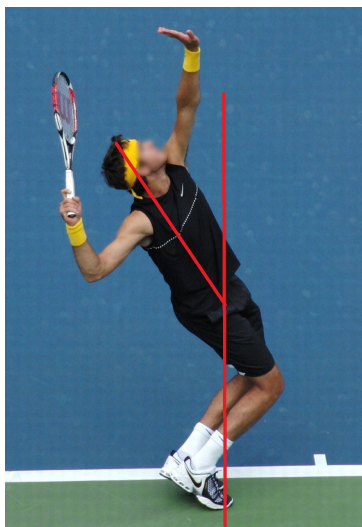
1. Poznati temeljne principe analize tehnike,
2. Razumeti pomen biomehanike na teniško tehniko,
3. Razumeti in uporabiti BIOMECH pri analizi in razvoju tehnike.

B.I.O.M.E.C vs P.A.S.

Učinkovitost (efficiency)

Gibanje telesa igralca.

Trener opazuje gibanje.

Uspešnost (effectiveness)

Gibanje loparja.

Trener vidi uspešnost udarca.

Biomehanika - definicija

Znanost o gibanju človeka.

Znanost o notranjih (mišice, skelet, sklepi) in zunanjih (veter, težnost, pritisk) silah, ki vplivajo na človekovo gibalno učinkovitost.

Kaj obravnava biomehanika?

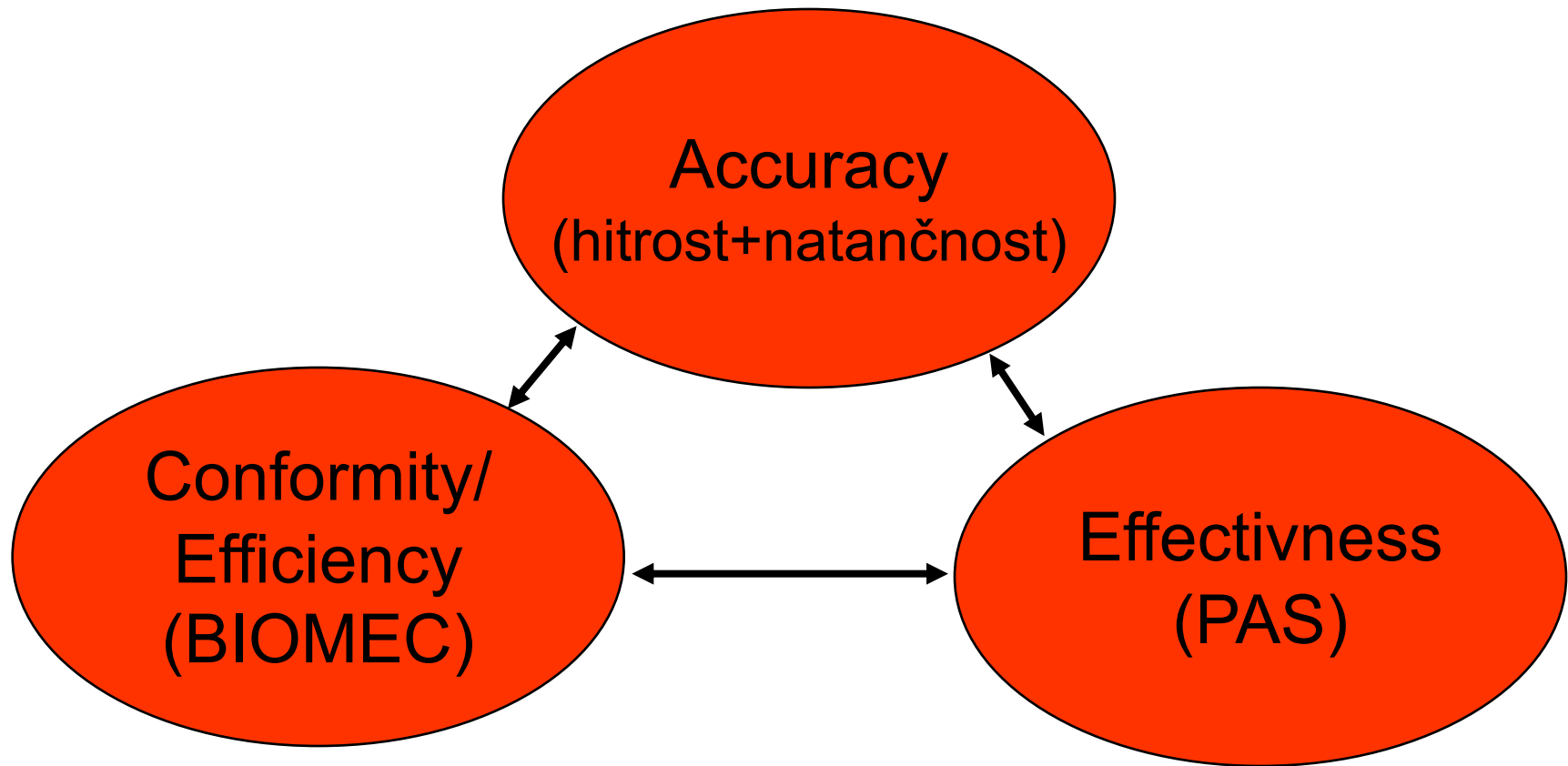
- učinek in učinkovitost gibanja,
- športno medicinski vidik gibanja,
- vpliv pripomočkov na učinkovitost gibanja (ITF, 2002).

Vloga biomehanike

Trenerjem pomaga:

- bolje analizirati gibanje in vpliv individualnih telesnih značilnosti,
- lažje komuniciramo z igralci in razložimo pomen določenega gibanjam
- igralec igra na način, kjer je možnost poškodbe najmanjše (Reid, 2001).

Tennis “performance”

Temeljni biomehanski principi

Balance – ravnotežje

Inertia – inercija

Opposite force – nasprotna sila

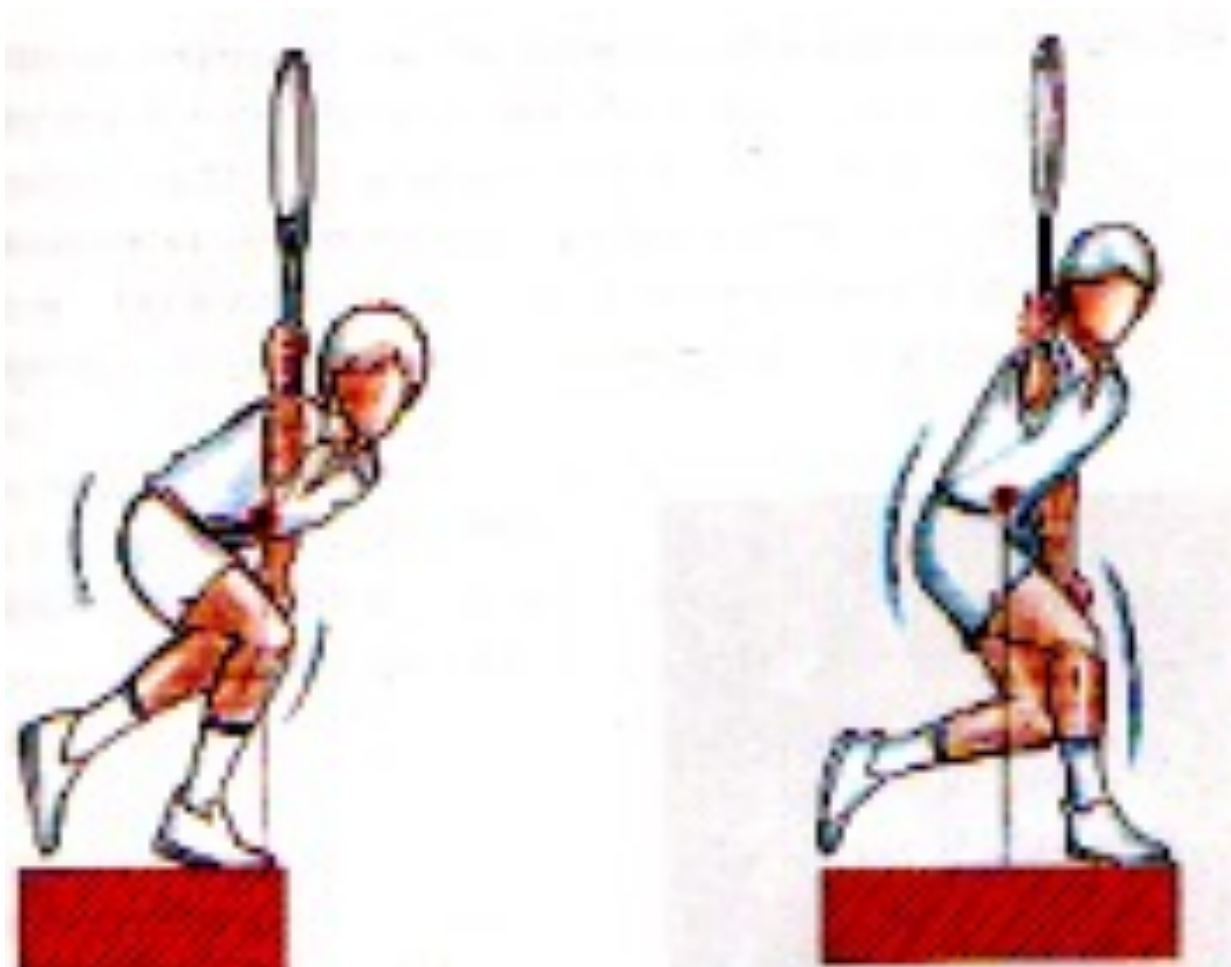
Momentum – sunek sile

Elastic energy – elastična energija

Co-ordination chain – kinetična veriga

B - ravnotežje

B - ravnotežje

B - ravnotežje

Ravnotežje

I - inercija

I - Inercija

Pokrčena roka:

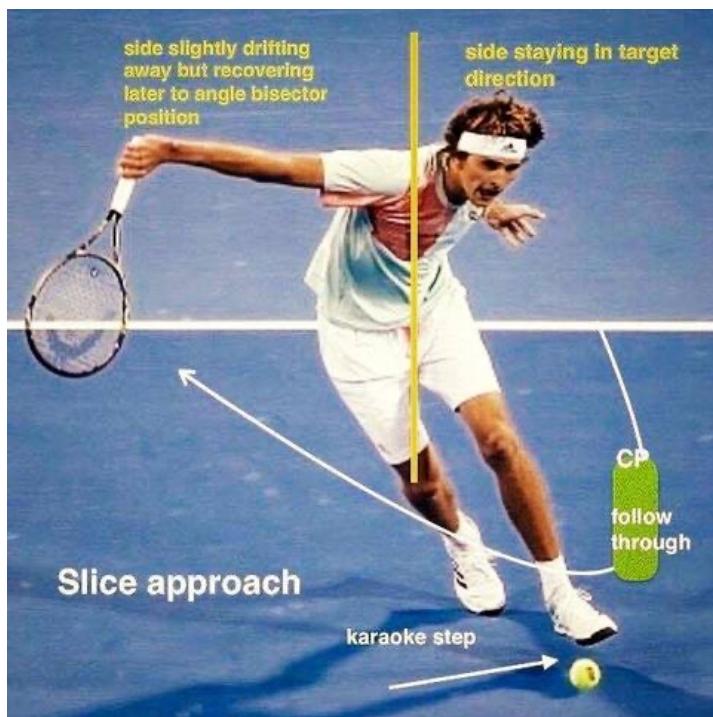
- manjši moment inercije
- manjši odpor
- večja hitrost loparja

Iztegnjena roka:

večji moment inercije
večji odpor
manjša hitrost loparja.

I - inercija

Inercija

O - nasprotna sila

Nasprotna sila

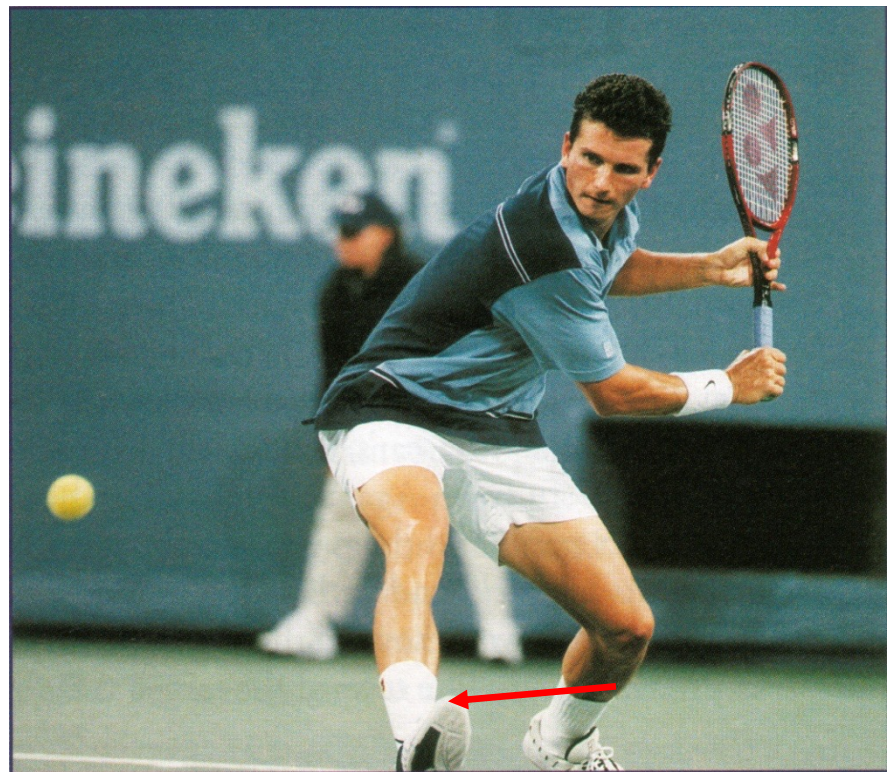
Nasprotna sila

Nasprotna sila

M – sunek sile

Premočrtni in krožni sunek sile

Lopar se giblje pospešeno skozi udarec zaradi:

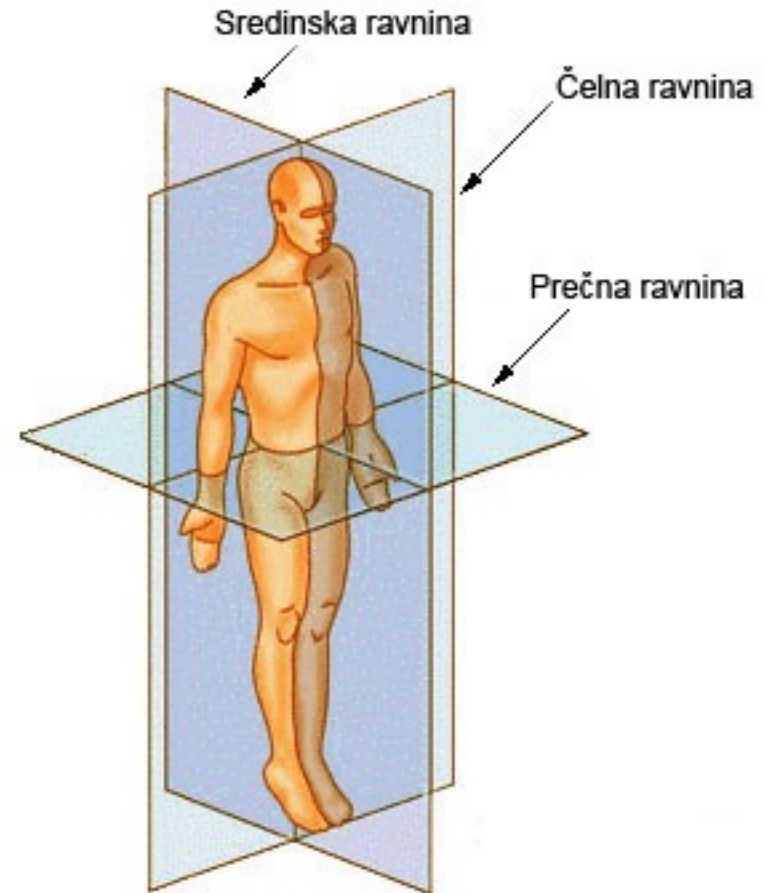
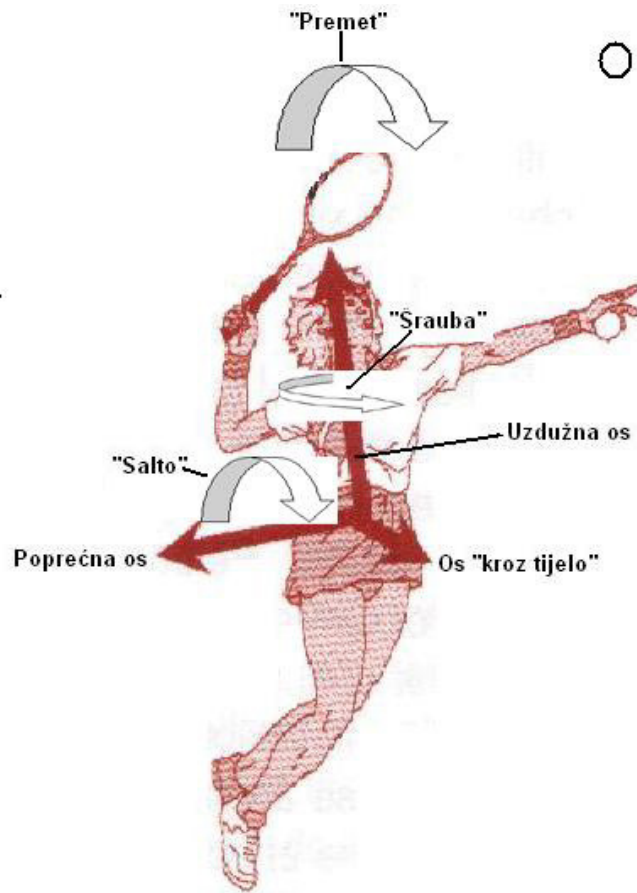
1. Vztrajnostni moment: $I = m * r^2$
(m -masa, r^2 –razdalja mase od osi rotacije)
2. Moment: $L = I * Q$
(I -vztrajnostni moment, Q -kotni pospešek)
(Schönborn, 1993) .

Sunek sile

Smeri pospešavanj

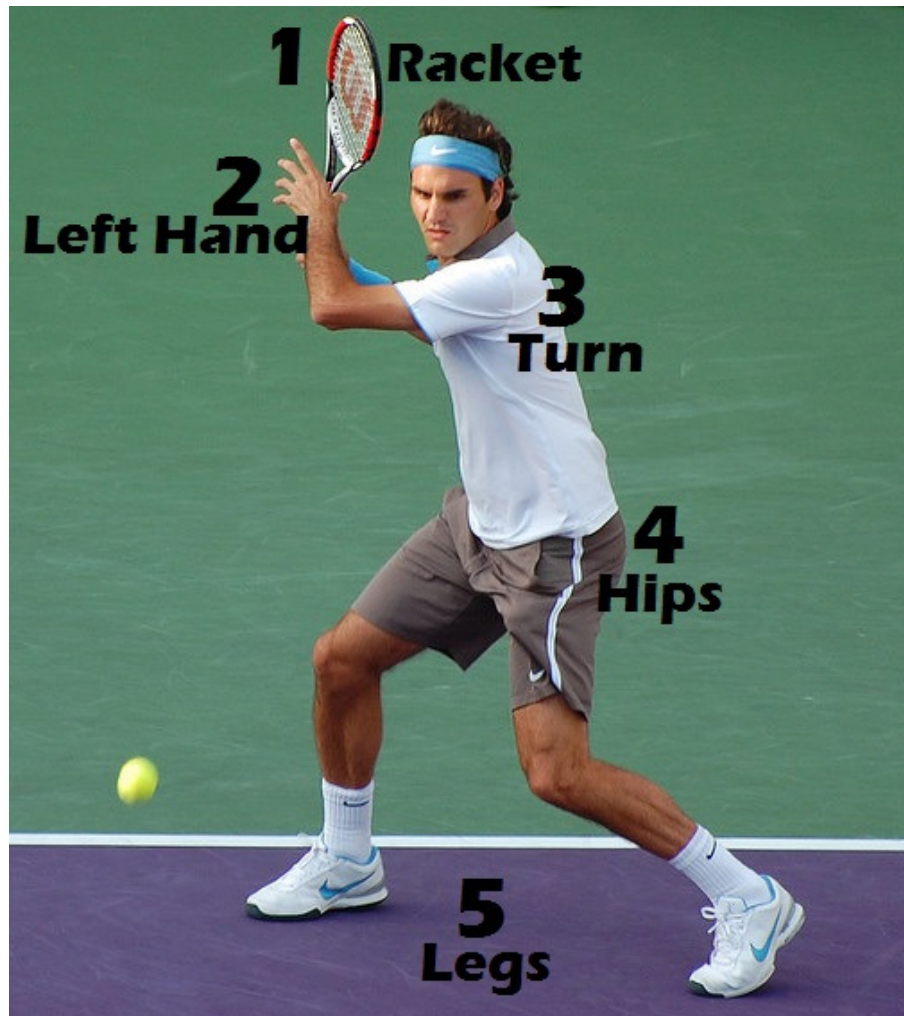
Povzeto po Zmajić, 2005.

Sunek site

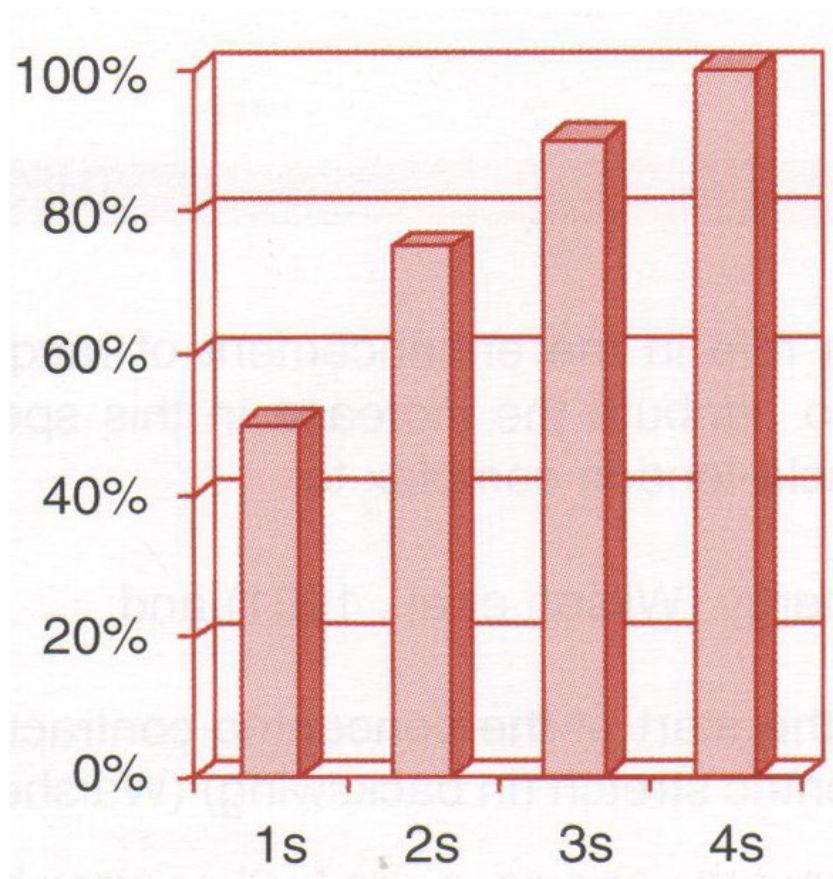
E - elastična energija

E - elastična energija

Pomen optimalnega raztezanja mišic

Uporaba elastične energije

Elastična energija

C - kinetična veriga

ali koordinacija delnih impulzov gibanja

“...telesni segmenti delujejo kot v verigo povezan sistem, kjer se sila, ki jo ustvari en del telesa, učinkovito prenese na drug del telesa”
(Groppel, 1984).

Sodelovanje posameznih mišičnih skupin

Forhend:

1. Gastroknemius
  2. Kvadriceps
  3. Gluteus
  4. Križne trebušne mišice
  5. Pectoralis
  6. Biceps
- Triceps (servis, bekend).

Gibanja pri servisu

UČINKOVIT SERVIS

=

Notranja rotacija nadlahti,
pronacija podlahti, fleksija
dlani

+

Ekstenzija podlahti

+

Elevacija nadlahti

+

Rotacija trupa

+

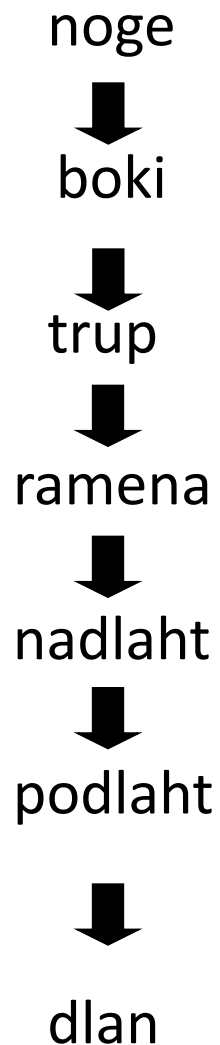
Gibanje nog (leg drive)

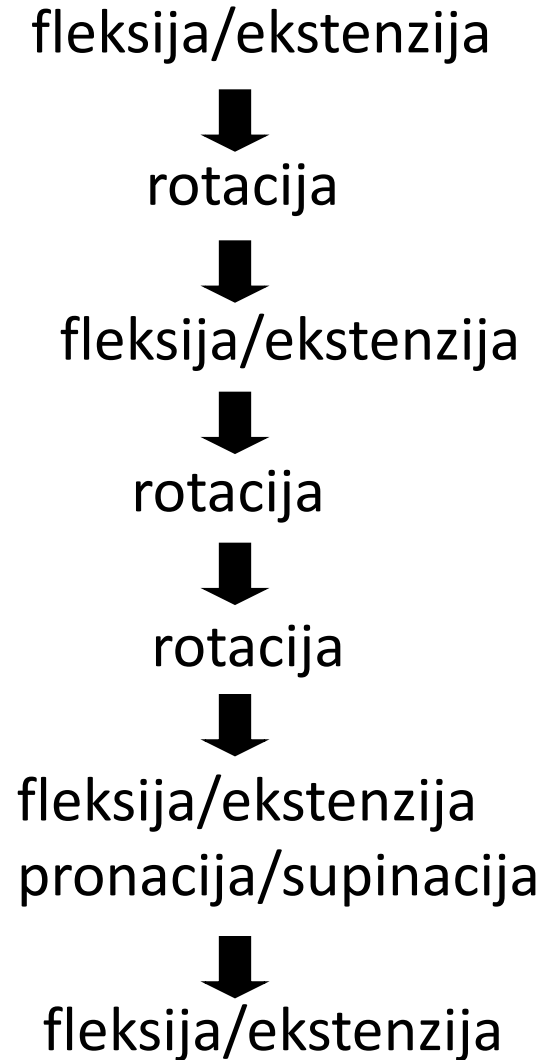
C - kinetična veriga

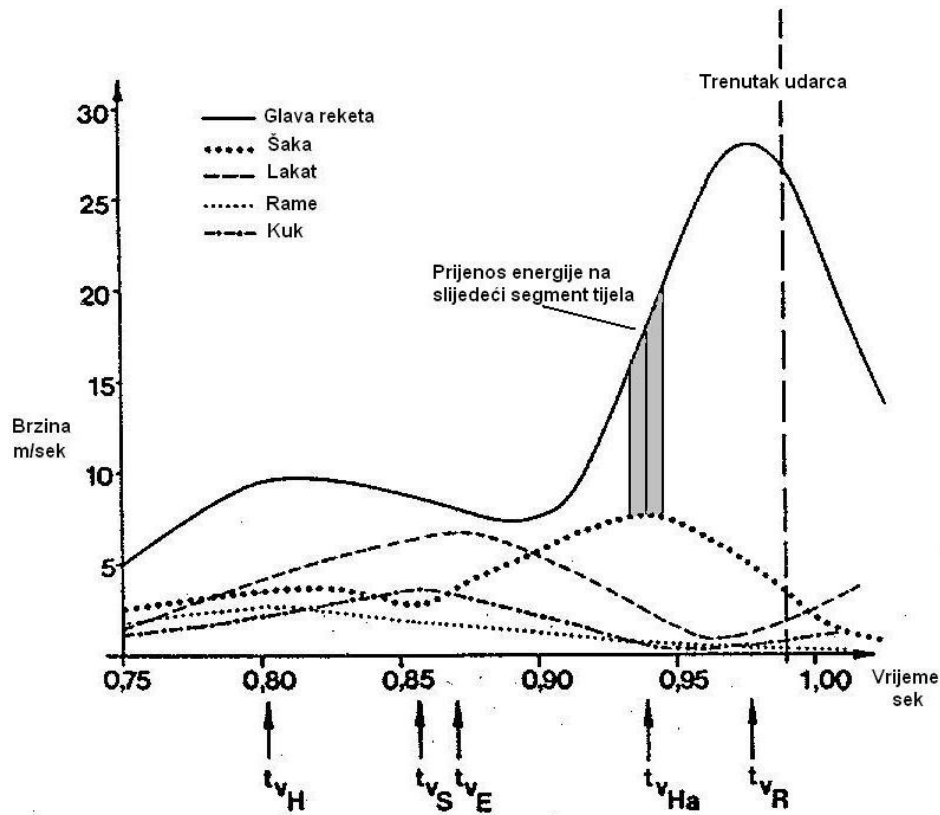
Deli telesa

Gibanja

C - kinetična veriga

t_{vH} - čas doseganja največje hitrosti boka

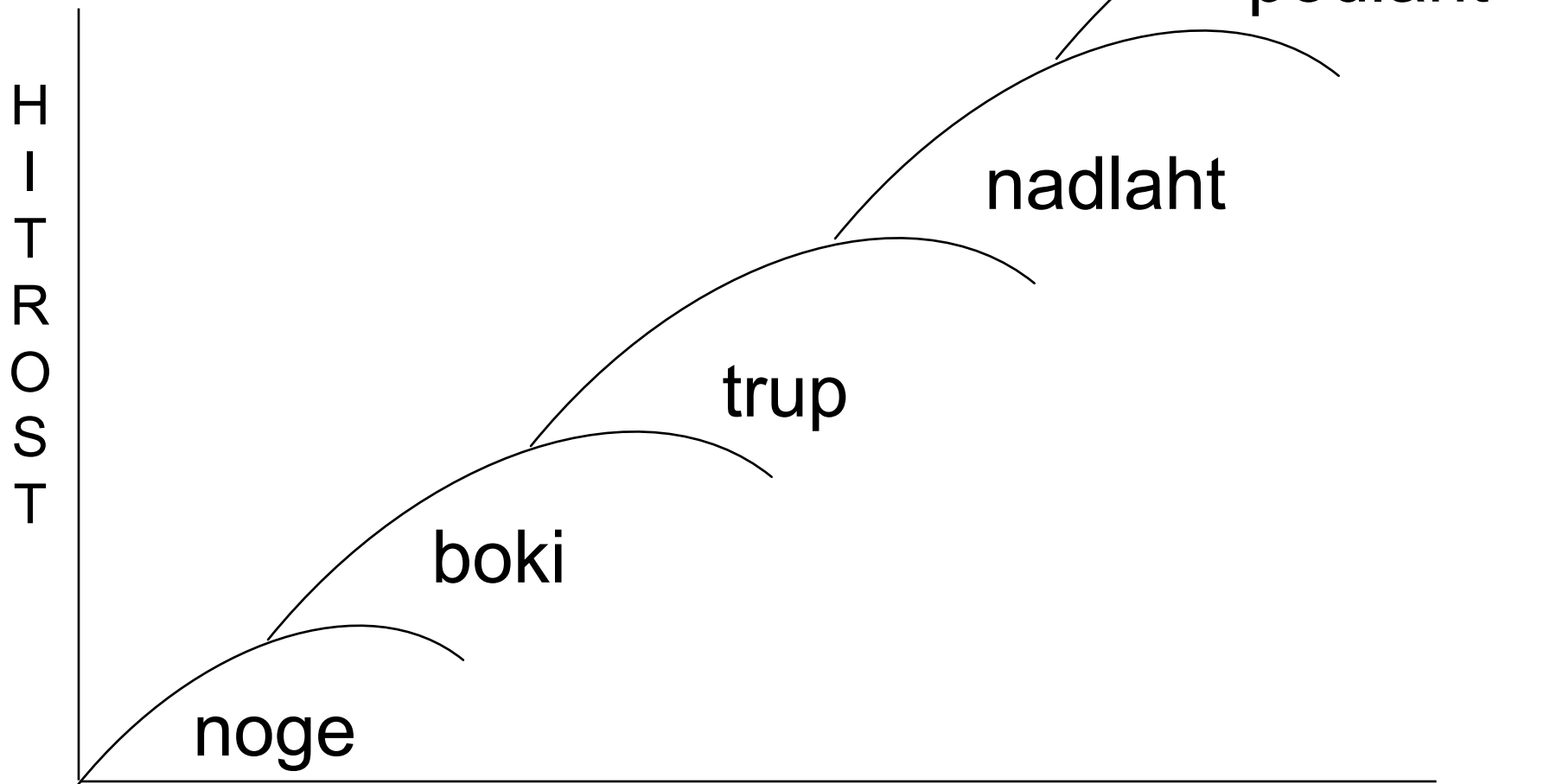
t_{vS} - čas doseganja največje hitrosti ramena

t_{vE} - čas doseganja največje hitrosti podlahti

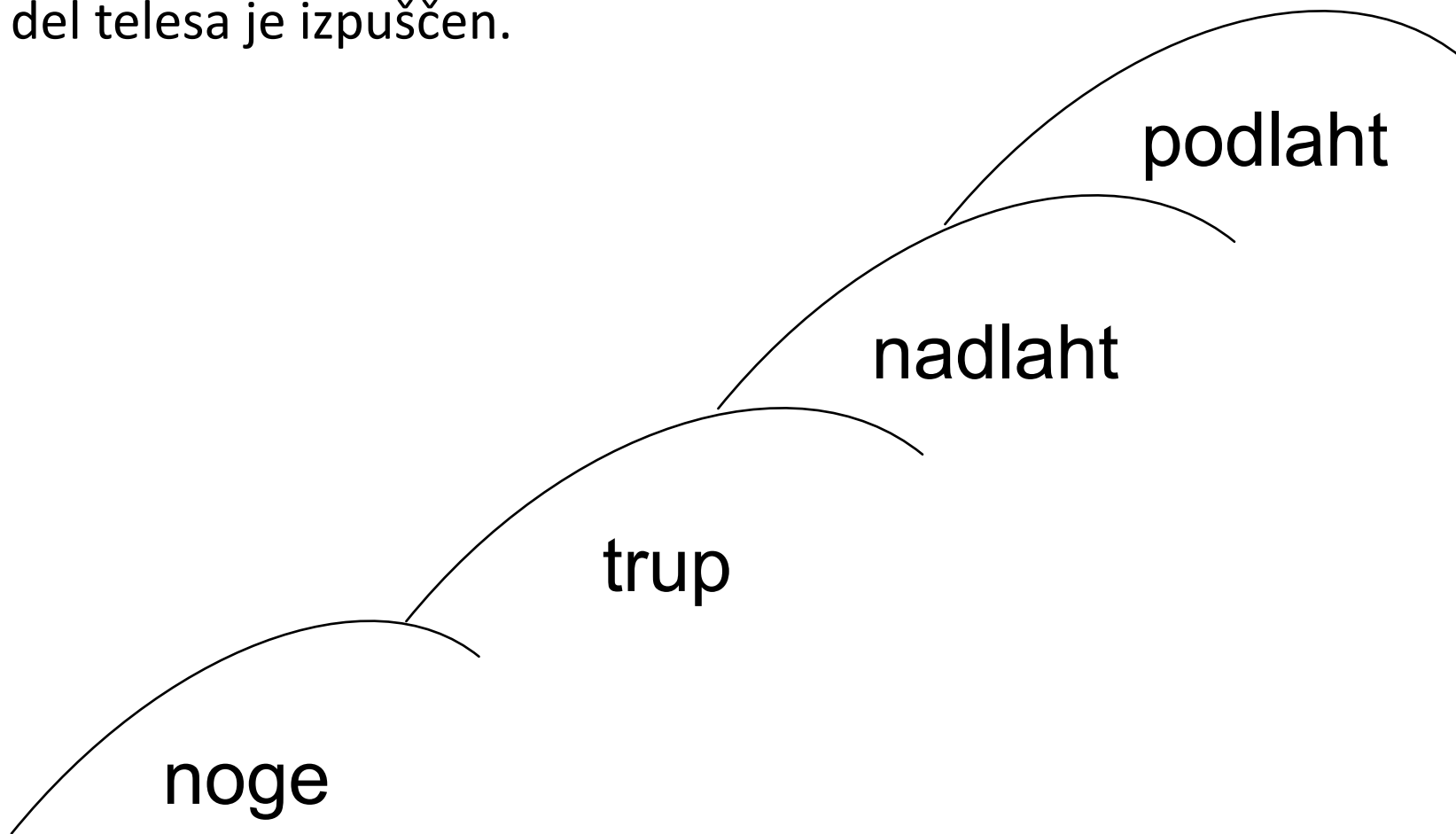
t_{vHa} - čas doseganja največje hitrosti dlani

t_{vR} - čas doseganja največje hitrosti loparja

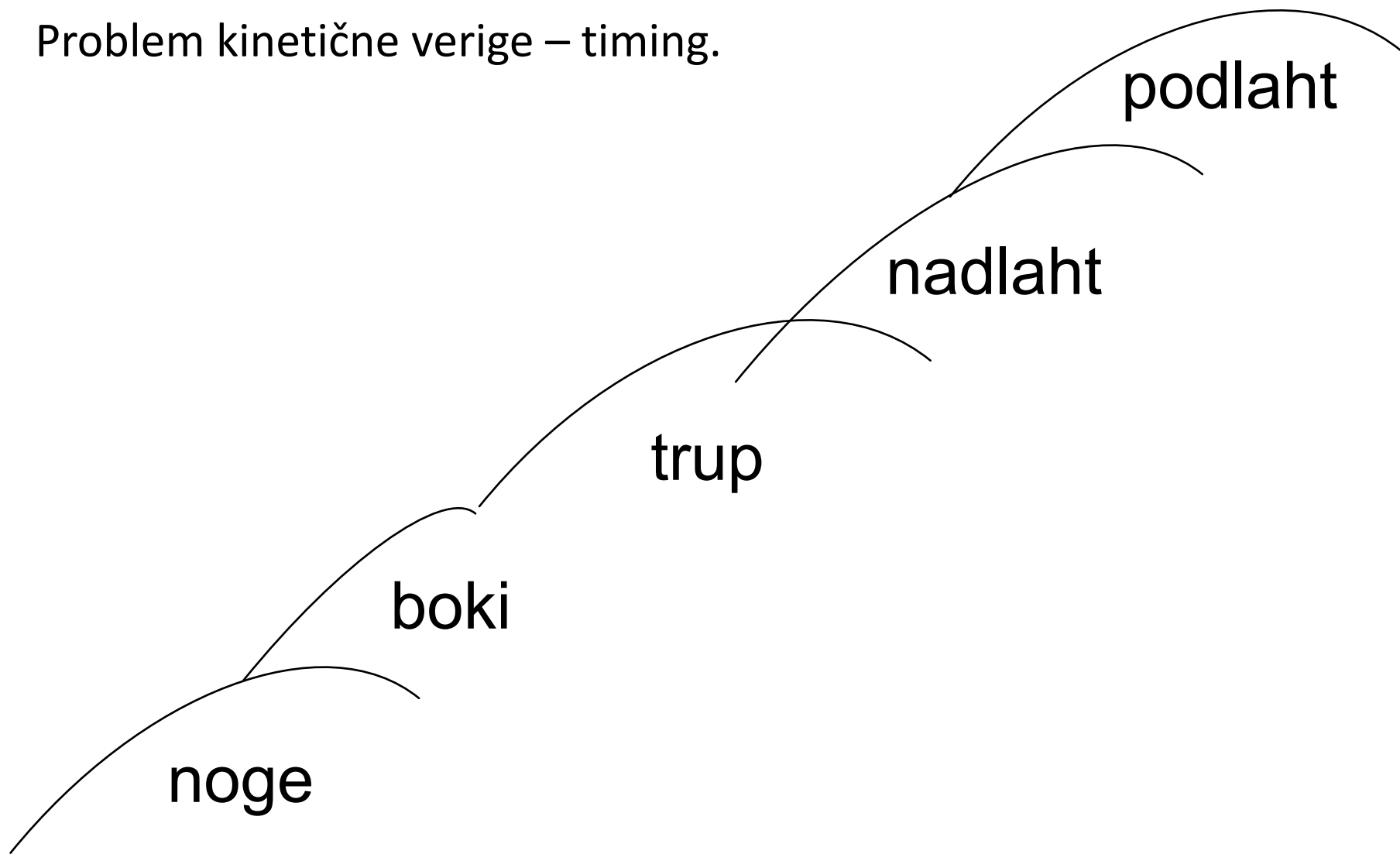
Učinek tekočih stopnic

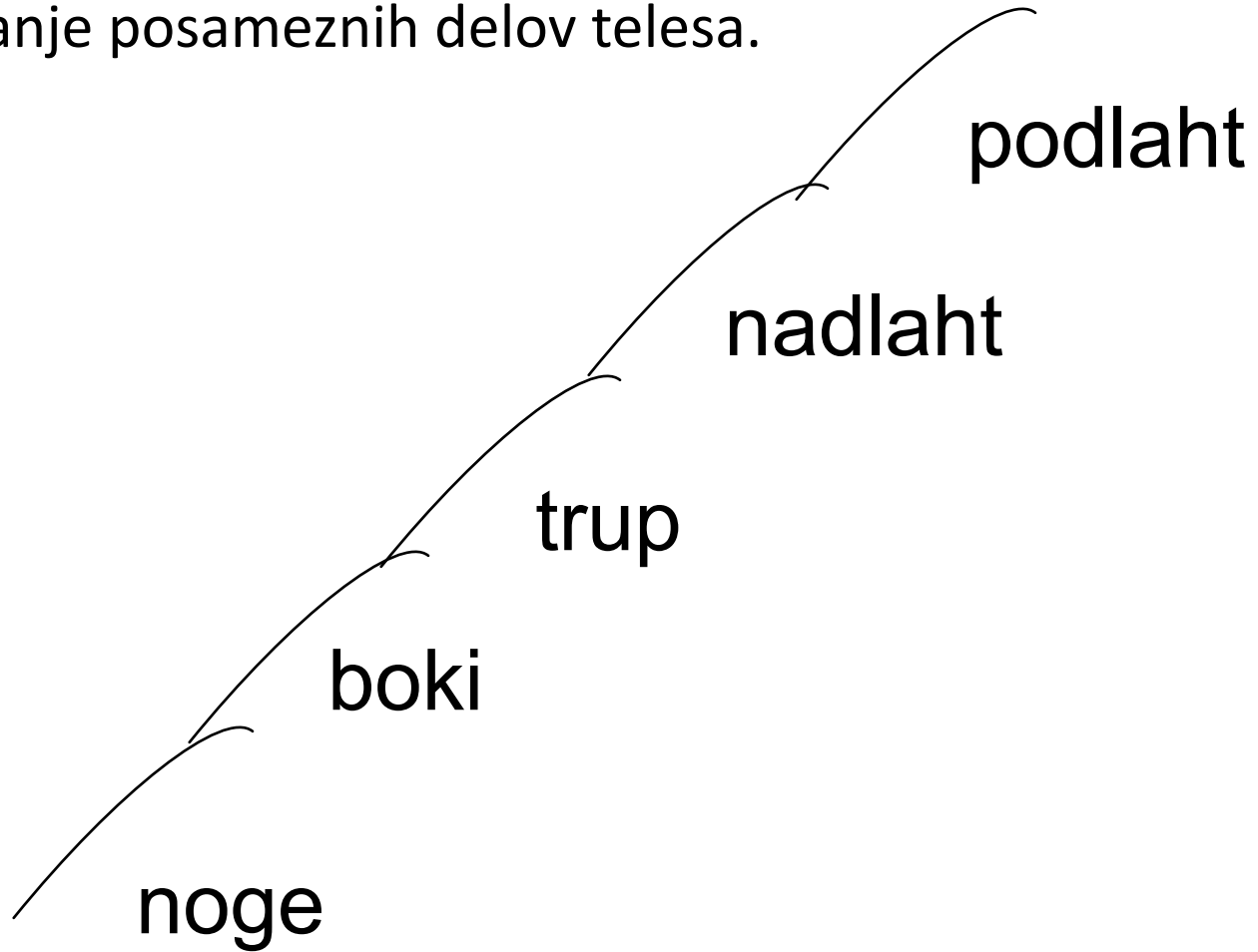
Problem kinetične verige –
en del telesa je izpuščen.

Problem kinetične verige – timing.

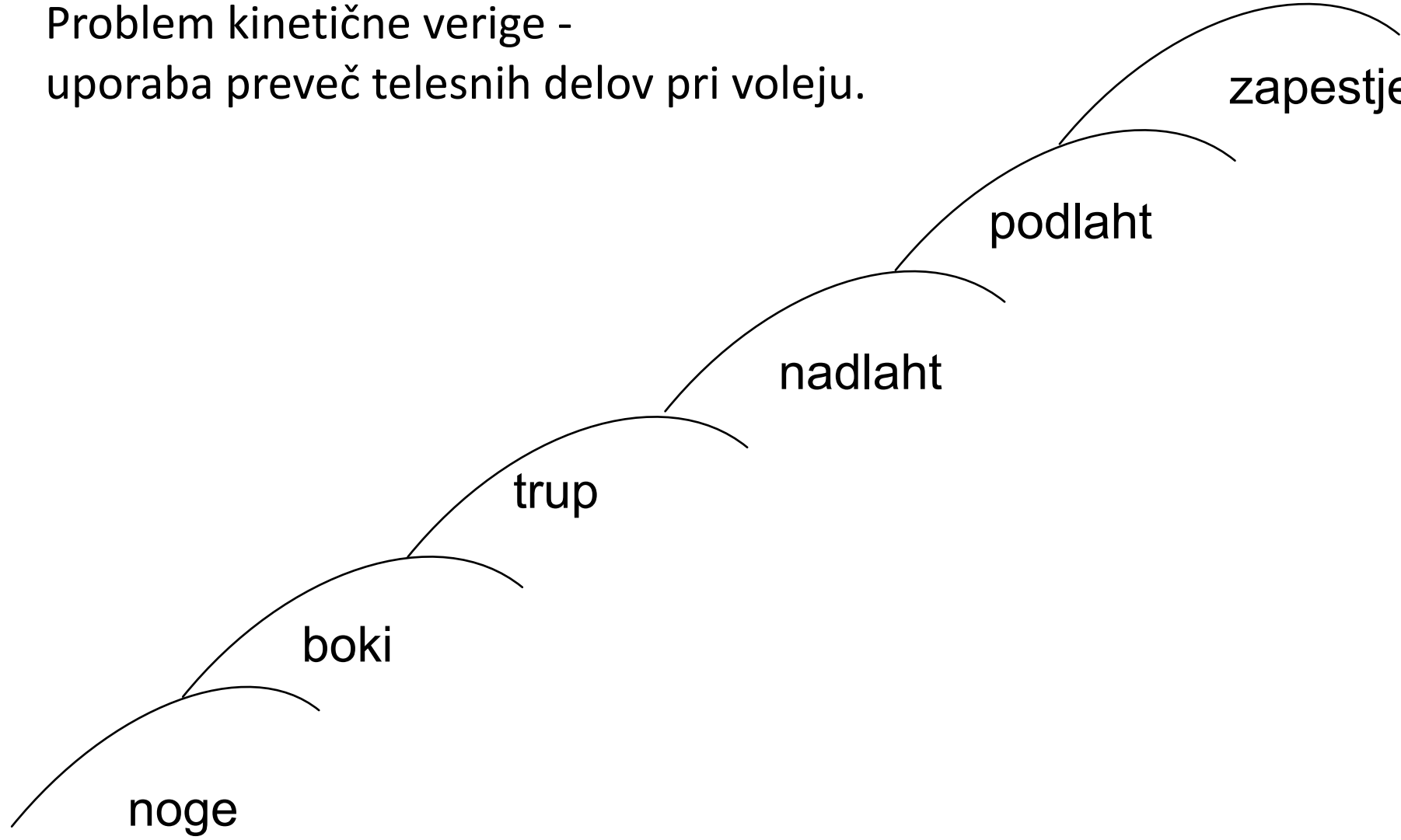

Problem kinetične verige –
neizkoriščanje posameznih delov telesa.

Problem kinetične verige -
uporaba preveč telesnih delov pri voleju.

Koordinirana gibanja

Število v izvedbo udarca vključenih telesnih segmentov se spreminja:

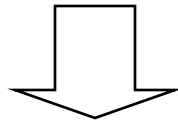
udarec	zahteva	število vključenih segmentov
servis, forhend, bekend	moč, visoka hitrost loparja	veliko
volej, skrajšana žoga	natančnost	malo

Kinetična veriga

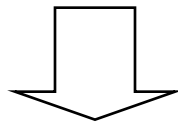

Odnos: biomehanika – tehnika – stil

BIOMEHANIKA

TEHNIKA

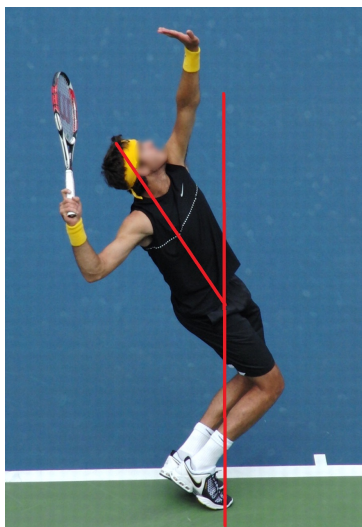
STIL

B.I.O.M.E.C vs P.A.S.

Učinkovitost (efficiency)

Gibanje telesa igralca.

Trener opazuje gibanje.

Uspešnost (effectiveness)

Gibanje loparja.

Trener vidi uspešnost udarca.

Tehnika ali stil?

Vprašanja?

Dodatni viri

ITF Academy eLearning courses

ITF Coaching Beginner and Intermediate Players
Course – Introduction to biomechanics and
movement